

O NEKIM IMENIMA RIJEKA U SLOVENSKOJ PRIPOVJEDNOJ PJESMI

SAŽETAK

Rad počinje upozorenjem kako neke pojedinosti u tekstovima narodnih pjesama mogu biti lokalna, ali i etnička obilježja tih pjesama. Takvim pojedinostima pripadaju i imena rijeka.

U slovenskoj se građi (ponajviše iz glasovite zbirke koju je uredio Karel Štrekelj) češće javlja rijeka *Donava* (Dunav) nego domaće rijeke Sava i Drava. U varijantama iste pripovjedne pjesme mogu imena domaćih rijeka, Mura i Drava u sjeveroistočnoj Sloveniji, zamijeniti imena udaljenijih rijeka, Save i Morave. Redosljed javljanja imena rijeka u pojedinoj pjesmi može biti odrazom stvarne situacije - Ljubljana utječe u Savu, Sava u Dunav.

U slovenskoj se građi javljaju i rijeke *Kolpa* (Kupa, u pjesmi o bici kod Siska 1593. godine), *Rajna* (vezana uz hodočašća Slovenaca u grad Köln na Rajni već u davnoj prošlosti), kao i rijeka *Jordan* (koja se, doduše, spominje kao potok, a ne kao palestinska rijeka). Navodi se i sloveniziranje njemačkog naziva rijeke Moldau u *Moldavu*, pored izvornoga češkog imena Vltava u drugim varijantama iste pjesme. Posebno se upozorava na ime *Dunaj*, kojim Slovenci označuju austrijsku prijestolnicu, a u ponekoj svojoj narodnoj pjesmi (npr. Štrekelj br. 903) i rijeku Dunav, koju i Slovaci zovu Dunaj. Ukazuje se i na ime *Drajbica*, koje bi zapravo trebalo označavati jednu rijeku u Pruskoj. To se ime javlja u jednoj od varijanata pjesme o djevojci koja bratu daje prednost pred dragim. Upozorava se na problematičnost teksta te pjesme koji bi mogao - po autoričinu mišljenju - biti primjerom neuspjela dotjerivanja teksta narodne pjesme.